

Casa de carrer d'Alfons Sala 9 - cal Moliner-

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carrer d'Alfons Sala 9, 08279 Talamanca
Emplaçament: Carrer d'Alfons Sala 9, 08279 Talamanca

Coordenades:

Latitud: 41.73573
Longitud: 1.97843
UTM Est (X): 415046
UTM Nord (Y): 4620940

Classificació

Número de fitxa: 08277-152
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: S'acumula molta brossa a la planta baixa, i part del parament exterior es troba força deteriorat.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 53502DG1251S
Autoria de la fitxa: Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dg., 20/05/2007 - 02:00

Descripció

Casa construïda a l'extrem llevantí del poble. Té una planta irregular amb coberta a dues aigües i el carener paral·lel a la façana principal, que mira a llevant. Presenta tres pisos, conforme la tradicional organització de l'àrea productiva a la planta baixa, residència al primer pis i magatzem al segon. El parament és fet majoritàriament de pedruscall lligat amb morter i en alguns punts amb maons. L'entrada principal, amb llinda monolítica damunt brancals, està a l'alçada del primer pis. Mitjançant uns graons exteriors de pedra i maó a la façana de la casa, s'accedeix a un porxo que presenta un arc adovellat format per blocs rectangulars i a l'interior del qual hi ha l'accés a la casa, avui tapiat. En aquest primer pis, també a l'exterior de la casa, hi trobem un forn de pa -tapiat- i l'obertura d'una tina que té la caixa a l'interior de la planta baixa. S'hi accedeix exteriorment baixant una escaleta, quedant uns metres per sota del nivell de circulació del carrer, lloc on hi havia els antics corrals i celler. Veiem una gran volta de canó i segons les fonts orals, sembla que a l'interior hi conserva les restes d'un antic molí. Al segon pis hi ha les golfes. Presenta un porxo amb pilar de maons al mig, teulada a una aigua i amb les bigues de fusta travesseres, que també es veuen a l'alçada del primer pis. El seu estat de conservació no és molt bo, doncs la brossa s'hi acumula i part del mobiliari exterior s'ha malmès, exceptuant el seu estat d'abandonament.

Història

El fort creixement demogràfic experimentat durant el segle XVI, va suposar noves necessitats d'espai de creixement urbanístic de Talamanca, originalment situat entre l'església i el castell. Probablement a començaments del segle XVII el nucli primitiu va quedar-se petit, es construeix el Raval de Talamanca, un grup de cases un xic allunyades del centre del poble. Si observem la topografia geogràfica del lloc, observem que l'espai més pla i més adequat per edificar cases, més enllà de la zona de l'església, és la zona de l'actual plaça del Raval. Ens podem imaginar doncs, la configuració del poble de Talamanca al s. XVII com a dos petits nuclis de cases: un entre l'església i el castell, i l'altre al raval, units per un camí situat entre un puig i un cingle. El següent pas fou donat al segle XVIII. El fort creixement demogràfic d'aquest segle, en consonància amb el creixement econòmic, fa pensar que l'església i el raval no foren suficients per acollir tota la població. Possiblement fou en aquests moments que el poble s'acabà d'expandir urbanísticament donant lloc als carrers anomenats Nou i d'en Padró, moment en què el poble va adquirir la configuració actual. VALDENEBRO (1994:59) Eren cases organitzades conforme la clàssica distribució d'àrea productiva a la planta baixa, residència al primer pis, i magatzem al segon. Avui, cal Moliner encara conserva aquesta distribució original, malgrat les modificacions que ha sofert i el seu estat de desocupació. L'explotació del camp -vinya, cereals, horta- junt amb la ramadera, serien els eixos de l'economia familiar, doncs així ens ho indiquen els elements arquitectònics que subsisteixen. A més, a diferència de moltes cases, aquesta disposava de molí propi -cal Moliner-, fet que complementava l'activitat econòmica de la casa. Sembla que fou abandonada a mitjans segle XX, coincidint amb el progressiu abandonament del camp.

Bibliografia

VALDENEBRO, Raquel (1994). El castell i el poble de Talamanca. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

